

KALIX KOMMUN

REGLER FÖR SKOLSKJUTS OCH ELEVRESOR

**Antagen i utbildningsnämnden 2012-09-28
Reviderad 2025-03-18**

Innehåll

SKOLSKJUTSREGLER OCH REGLER OCH ELEVRESOR	3
1 Hantering av personuppgifter	3
2 Grundskola	3
2.1 Färdvägens längd	3
3 Trafikförhållanden, funktionshinder eller annan särskild omständighet	3
3.1 Trafiksäkerhet/Trafikförhållanden	4
3.2 Funktionshinder	4
3.3 Annan särskild omständighet	4
3.4 Elev som väljer annan kommunal skola alternativt friskola (10 kap 40§)	4
3.5 Växelvis boende	4
3.6 Tillfällig skolskjuts	4
4 Ansvarsfrågan	5
5 Till och från skolan	5
5.1 Buskort skolkort	5
5.2 Vid resande med taxibil	6
5.3 Extra utrustning	6
6 Överklagande av beslut	6
7 Gymnasiets elevresor	6
7.1 Färdvägens längd	7
7.2 Skolkort /resekort	7
7.3 Växelvis boende	7
7.4 Tillfällig elevresa	8

SKOLSKJUTSREGLER OCH REGLER OCH ELEVRESOR

Bestämmelser om rätt till skolskjuts finns för varje skolform och regleras i skollagen för grundskola samt gymnasiesärskola medan det i *Lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor* finns bestämmelser för gymnasieelever. För att underlätta hanteringen har kommunen dessutom antagit lokala regler och anvisningar för skolskjuts vilka finns samlade i detta dokument.

1 Hantering av personuppgifter

Personuppgifter hämtade från elevregistrer/ProCapita kommer att delges transportbolag för att de ska kunna utföra skolskjuts. Behandlingen sker med stöd av allmänt intresse/ myndighetsövning (enligt GDPR artikel 6e).

2 Grundskola

I skollagen finns bestämmelser om rätten till skolskjuts för varje skolform. Kommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts för elev i grundskola enligt 10 kap. §32 samt i grundsärskola enligt 11 kap. §31 skollagen och gymnasiesärskolan 19 kap §20 om behov finns med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionshinder eller någon annan särskild omständighet. Skyldigheten att anordna kostnadsfri skolskjuts gäller endast om eleven går i den skola kommunen anvisat.

2.1 Färdvägens längd

Kommunen anordnar skolskjuts till och från skolan där utgångspunkten är elevens folkbokföringsadress. För att elev ska vara berättigad till skolskjuts ska skolvägen, mätt efter kortaste lämpliga väg, från hemmet till av kommunen anvisad skola/hållplats, vara:

för förskoleklass och åk 1–3, längre än 2 km

för åk 4–6, längre än 4 km

för åk 7–9, längre än 5 km

Elev som har rätt till fri skolskjuts enligt ovanstående har också rätt till anslutningsskjuts mellan bostad och skolbussens hållplats om avståndet, oavsett årskurs, är längre än 2 km.

Alla avstånd beräknas och mäts i det kartprogram som kommunen använder sig av. I bedömningen av avstånd eftersträvas likformighet inom ett väl avgränsat bostadsområde. Det kan innebära att avsteg från avståndsgränserna sker för delar av vissa områden. Elever är inte berättigade att åka till eller från fritidshem, utan endast i anslutning till skoldagen.

Beviljande av skolskjutsar utifrån ovanstående villkor sker per automatik inför skolstart och kräver ingen särskild ansökan.

3 Trafikförhållanden, funktionshinder eller annan särskild omständighet

Elever som har kortare avstånd till skolan än vad som anges ovan kan ansöka om skolskjuts med hänsyn till trafiksäkerhet, funktionshinder eller annan särskild omständighet. Kommunen gör alltid en individuell bedömning av dessa ansökningar. Beslut om skolskjuts i dessa fall gäller endast för det läsår som anges i beslutet. Handläggningstiden är upp till 4 veckor.

3.1 Trafiksäkerhet/Trafikförhållanden

Hänsyn till trafikförhållanden görs beroende på vägens utformning, siktförhållanden och den övriga trafiken. Barnens ålder vägs också in vid bedömningen av skolvägens säkerhet. Vid bedömningen kan även särskilt samråd ske med Trafikverket, polisen eller andra berörda.

3.2 Funktionshinder

Elev kan ges rätt till skolskjuts på grund av medicinska skäl. Behovet av skolskjuts ska styrkas av elevhälsa eller annan vårdinstans. Handläggaren kan begära att ansökan kompletteras med ytterligare underlag/intyg vilket utgör en del av ett vidare beslutsunderlag. Dessa tas under beaktande innan beslut i ärendet fattas.

3.3 Annan särskild omständighet

Efter ansökan och utredning kan skolskjuts beviljas med hänsyn till annan särskild omständighet. Handläggaren kan begära kompletterande handlingar vilka utgör del av ett vidare beslutsunderlag. Dessa tas under beaktande innan beslut i ärendet fattas.

3.4 Elev som väljer annan kommunal skola alternativt friskola (10 kap 40§)

Elever har rätt att välja en annan skola än den kommunen hänvisar till. Utöver de allmänna förutsättningarna för skolskjuts gäller dock rätten till kostnadsfri skolskjuts i dessa fall endast om det kan ske utan organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen. Bedömningen av huruvida organisatoriska och ekonomiska svårigheter uppstår görs utifrån vilka skyldigheter kommunen skulle ha haft om eleven valt att gå i den skola som eleven placerats i. Ansökan skall göras i varje enskilt fall vid val av annan kommunal skola. En beställning av skolkort baserat på de grundläggande förutsättningarna görs för friskolans elever innan terminsstart. Om elev vid friskolan önskar återopa skolskjuts baserat på andra omständigheter skall en enskild ansökan lämnas till kommunens skolskjutshandläggare.

3.5 Växelvis boende

Ett växelvis boende måste vara ett fast arrangemang där eleven bor lika mycket hos båda föräldrarna. Folkbokföringsadressen avgör skolplaceringen och rättigheten till skolskjuts men vid växelvis boende är eleven berättigad till skolskjuts från båda vårdnadshavarna givet att gällande avståndsregler uppfylls.

Rätten till skolskjuts gäller endast om vårdnadshavaren är bosatt i kommunen vilket medför att eleven endast har rätt till skolskjuts inom kommunen. Särskild ansökan om skolskjuts vid växelvis boende skall lämnas in till kommunens skolskjutshandläggare inför varje läsår och kommunen gör alltid en individuell bedömning av varje enskilt fall. Ansökan ska, i första hand, ske via kommunens e-tjänst.

Har inte båda vårdnadshavarna bank-ID så finns det en blankett att hämta från kommunens hemsida och ska vara underskriven av båda vårdnadshavarna. Umgångesschema för det växelvisa boendet skall lämnas till handläggaren i samband med ansökan och endast i undantagsfall kan **enstaka avsteg** från detta schema göras. Avstegen beviljas i förekommande fall av skolskjutshandläggaren.

3.6 Tillfällig skolskjuts

Behov av tillfällig skolskjuts bedöms från fall till fall. Bedömningen görs efter inkommen ansökan och mot bakgrund av läkarintyg, avstånd och varaktighet. Särskild skolskjuts till och från skolan som elev behöver på grund av skada och som ersätts av kommunens olycksfallsförsäkring skall beställas av vårdnadshavaren. Skadan skall anmälas till försäkringsbolaget så snart det är möjligt och försäkringsbolaget skall godkänna ärendet innan skolskjutsen påbörjas. Blanketter för skadeanmälan finns på kommunens hemsida tillsammans med information om gällande försäkring.

4 Ansvarsfrågan

Kommunen är ansvarig för att skolskjuts erbjuds. Vårdnadshavaren förutsätts svara för att barnet förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det innebär att barnet måste följas till skolan eller busshållplatsen under så lång tid som behövs för att barnet ska klara att gå till skolan/hållplatsen på egen hand. Vårdnadshavare bör ta ansvar för att barnet förses med en reflexväst, reflexer eller har med sig en ficklampa under den mörkare delen av året. Busschauffören har ansvaret under transporten och rektor/skolan tar över ansvaret när eleven kommer till skolan. Föraren är skyldig att underrätta skolan om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten.

Om föraren av ett skolskjutsfordon bedömer att transporten på grund av väderlek eller vägens beskaffenhet inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt, inställes transporten. Vårdnadshavare ansvarar själv för transporten vid utebliven skolskjuts.

5 Till och från skolan

Eleven erbjuds skolskjuts enligt gällande avståndsregler och i anslutning till de schematider respektive skola har. En väntetid på maximalt 45 min före och efter skolans schematider kan accepteras. Väntetiden kan i vissa fall bli längre på grund av schemaläggningen för enskilda klasser. Någon anpassning av skolskjutsarna sker inte i dessa fall. Vid väntetid ansvarar skolan för lämplig tillsyn.

Vårdnadshavaren ansvarar för transporten till och från skolan i de fall eleven inte finns på busshållplatsen alternativt upphämningsplatsen vid tidpunkten för skolskjutsens (buss eller taxi) avgång. Taxibilar kan ej vänta på enskilda elever om de inte är klara i tid utan resandet med taxi sker på samma villkor som för resandet med buss. Endast i de fall där eleven på grund av undervisning missat ordinarie hemskjuts är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport.

5.1 Skolkort

Vid vissa skolskjutsar nyttjas befintlig linjetrafik. För dessa behövs ett skolkort. Utifrån gällande resevillkor beställer skolan skolkort till berättigade elever och någon ansökan behöver inte göras. Skolkortet är personligt och ska behandlas som en värdehandling. Om kortet blir stulet ska en polisanmälan göras. Elev som ej längre är skolskjutsberättigad skall ska omgående lämna tillbaka skolkortet till skolan. Det första skolkortet som eleven får är gratis. Därefter tas en administrativ avgift om 50 kr ut vid förlorat, förstört eller stulet skolkort vilket så snart det inträffat, tills vidare, skall meddelas till skolan. Skolkort som slutat fungera (utan åverkan) meddelas skolan snarast och det ordinarie skolkortet ersätts då kostnadsfritt med ett nytt kort.

Vid nyttjandet av linjetrafiken är bussturerna i anslutning till skolornas schematider dimensionerade för elevantalet. Resa får dock ske med linjen vid andra tider men då i mån av plats.

Under hösten 2024 har Länstrafiken Norrbotten bytt biljett- och betalsystem. Det innebär att elever kan välja att ha sitt kort i en app i stället för ett fysiskt kort. Resenärsappen är försenad så läsåret 2024/25 får alla elever ett fysiskt kort hemskickat. I och med systembytet förändrar Länstrafiken villkoren för korten som från och med höstterminen gäller 2 resor/dag, måndag – fredag utom jul- och sommarlov.

Utifrån gällande resevillkor beställer hemkommun skolkort till berörda elever. Fram till att resekortet är eleven tillhanda är det vårdnadshavarnas ansvar att ordna ett giltigt färdbevis för sitt barn. Myndiga elever ansvarar själv för att ha ett giltigt färdbevis. När resenärsappen är lanserad anmäler vårdnadshavare/myndig elev borttappade kort direkt i appen.

5.1.1 Har eleven redan Länstrafikens skolkort

Eleven som redan fått Länstrafikens skolkort kommer att använda samma skolkort även nästkommande läsår under förutsättning att rätten till skolkort kvarstår. Därför är det viktigt att eleven behåller sitt skolkort även över sommarlovet. Länstrafiken kommer att uppdatera elevens skolkort. Uppdateringen sker på bussen, när korten valideras för första gången efter sommarlovet. Har eleven inget kort kvar vid skolstarten måste vårdnadshavaren betala en avgift för borttappat skolkort. Avgiften betalas tills vidare till skolan. Elever som inte har haft kort tidigare, exempelvis förskoleklass, kommer att få sina skolkort under första skoldagen i augusti.

5.2 Vid resande med taxibil

Resande med taxi skall ses på samma sätt som vid resande med buss eftersom taxitransporterna är samordnade och oftast samlar ihop flera elever som ska åt samma håll. Det betyder att eleven måste vara färdig och på anvisad upphämningsplats vid utsatt tid. Vid missad resa sätts inte ersättningsresa in utan vårdnadshavaren ansvarar då för transporten. Vid sjukdom eller annan frånvaro **skall** taxibolaget meddelas.

5.3 Extra utrustning

Det är föräldrarnas ansvar att ta t.ex. skidor till skolan. Trafikbolaget har inte skyldighet att ta med extra utrustning. Det kan vara möjligt i några enstaka tillfällen men det är transportören som avgör om det är möjligt beroende på fordonstyp.

6 Överklagande av beslut

Den som berörs av beslutet har rätt att överklaga. Överklagandet ska lämnas skriftligt inom tre veckor efter att den sökande har tagit del av kommunens beslut. Överklagandet skickas först till kommunen som då gör en omprövning av beslutet. Om kommunen står fast vid sitt beslut skickar kommunen ärendet vidare till förvaltningsrätten.

Beslut i skolskjutsfrågor kan överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt svenska förvaltningslagen 22–25§. Överklagande ska ställas till Förvaltningsrätten i Norrbottens län.

Beslut om skolskjuts till fristående skolor eller annan kommunal skola än den som kommunen skulle placerat eleven i kan endast överklagas genom laglighetsprövning kommunallagen 10 kap. Överklagande skall även i dessa fall ställas till Förvaltningsrätten i Norrbottens län.

7 Gymnasiets elevresor

Kommunen har ingen laglig skyldighet att anordna skolskjuts för gymnasieelever förutom elever i gymnasiesärskolan. De bestämmelser som reglerar ersättning för gymnasieelever finns i lagen om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110). Enligt lagens 2§ skall hemkommunen, för elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen, ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan. Ansvaret gäller för sådana resor där färdvägen är minst 6 kilometer. I bestämmelsen anges vidare att stödet skall ges på lämpligt sätt, kommunen väljer på vilket sätt.

”Enligt en överenskommelse som tecknades 1994 har länets kommuner förbundit sig att för gymnasie-elevernas dagliga resor mellan bostad och skola nyttja Länstrafikens linjetrafik när sådan finns tillgänglig. Kommunerna beslutar suveränt om vilka elever som ska anses berättigade till fria resor. Kommunen är också suverän att bestämma de kriterier som gäller för erhållande av fria resor till exempel avstånd, ålder.”

Kommunens resevillkor gäller till och med vårterminen det år eleven fyller 20 år. Övriga villkor baseras bland annat på elevens folkbokföringsadress, färdvägens längd samt att eleven inte får uppbära inackorderingsstöd.

7.1 Färdvägens längd

Minst 6 km enkel resa mellan bostad och skola (mätt efter kortaste lämpliga väg).

Anslutningsresa

För elever med besvärlig resväg där kollektivtrafik saknas finns möjlighet att ansöka om kontantersättning till närmaste busshållplats enligt nedanstående villkor:

Ansökningsblanketten finns att hämta i Schoolsoft och är ifyllnadsbar. Elev som inte längre har behov av kontantersättning ska meddela detta till skolan. Om så inte sker kan elev bli återbetalningsskyldig.

Gällande villkor

- Kontantersättning per månad tillämpas som ersättningsform för gymnasieelevernas dagliga resor där kollektivtrafik saknas.
- Kontantersättningen gäller för elever med besvärlig resväg från folkbokföringsadressen där busskort/skolkort inte går att tillämpa och kan användas för anslutningsresa till närmaste busshållplats om avståndet är minst 4 km t o r. I övrigt gäller kommunens skolskjutsregler för gymnasieskolan.
- Kontantersättningen baseras på intervaller samt biljettpriser (20 resor periodkort för vuxna) enligt Länstrafikens i Norrbotten prissättning vilka uppdateras löpande vid förändring. Maximerat belopp för kontantersättning motsvarar avstånd upp till 50 km t o r.
- Kontantersättning utbetalas 1 gång/termin efter godkänd ansökan. Max 9 månader per läsår.
- Möjlighet till kontantersättning gäller t o m vårterminen det år som eleven fyller 20 år.
- Ny ansökan lämnas för varje termin.

7.2 Skolkort /resekort

Utifrån gällande resevillkor beställer respektive hemkommun resekort till berörda elever oavsett skolkort och någon ansökan behöver inte göras. För dagliga resor nyttjas befintlig linjetrafik. Skolkortet gäller för två resor/dag på sträckan mellan bostaden och skolan samtliga dagar under skolterminen utom jul- och sommarlov. Skolkortet är en personlig värdehandling. Första kortet är gratis. Därefter tas en administrativ avgift ut vid förlorat eller förstört skolkort vilket så snart det inträffat skall meddelas och tills vidare betalas till skolan. Under tiden det tar att få ett nytt kort är det vårdnadshavarens ansvar att ordna ett giltigt färdbevis för sitt barn. Myndiga elever ansvarar själv för att ha ett giltigt färdbevis.

Under hösten 2024 har Länstrafiken Norrbotten bytt biljett- och betalsystem. Det innebär att elever kan välja att ha sitt kort i en app i stället för ett fysiskt kort. Resenärsappen är försenad så läsåret 2024/25 får alla elever ett fysiskt kort hemskickat. I och med systembytet förändrar Länstrafiken villkoren för korten som från och med höstterminen gäller 2 resor/dag, måndag - fredag.

När resenärsappen är lanserad anmäler vårdnadshavare/myndig elev borttappade kort direkt i appen.

7.3 Växelvis boende

Gymnasieelever under 18 år har rätt till elevresa vid växelvis boende enligt elevreselagen. Ett växelvis boende måste vara ett fast arrangemang där eleven bor lika mycket hos båda föräldrarna.

Folkbokföringsadressen avgör skolplaceringen och rättigheten till skolskjuts men vid växelvis boende är eleven berättigad till skolskjuts från båda vårdnadshavarna givet att gällande

avståndsregler uppfylls. Färdvägen ska vara minst sex kilometer. Rätten till skolskjuts gäller endast om vårdnadshavaren är bosatt i kommunen vilket medför att eleven endast har rätt till skolskjuts inom kommunen.

Särskild ansökan om skolskjuts vid växelvis boende skall lämnas av vårdnadshavaren in till kommunens skolskjutshandläggare inför varje läsår och kommunen gör alltid en individuell bedömning av varje enskilt fall. Ansökan ska, i första hand, ske via kommunens e-tjänst. Har inte båda vårdnadshavarna bank-ID så finns det en blankett att hämta från kommunens hemsida och ska vara underskriven av båda vårdnadshavarna. Umgångesschema (jämna/ojämna veckor) för det växelvisa boendet skall lämnas till handläggaren i samband med ansökan och endast i undantagsfall kan enstaka avsteg från detta schema göras. Avstegen beviljas i förekommande fall av skolskjutshandläggaren.

7.4 Tillfällig elevresa

Behov av tillfällig elevresa kan beviljas efter särskild prövning. Medicinska skäl skall vara styrkta av behandlande läkare och skolläkare. Särskild elevresa till och från skolan som elev behöver på grund av skada och som ersätts av kommunens olycksfallsförsäkring skall beställas av vårdnadshavaren. Skadan skall anmälas till försäkringsbolaget så snart det är möjligt och försäkringsbolaget skall godkänna ärendet innan skolskjutsen påbörjas. Blanketter för skadeanmälan finns på kommunens hemsida tillsammans med information om gällande försäkring.